

Kuidas süsteemselt koolis tööelu tutvumise teemadega tegeleda?

ehk õpilaste karjääripädevuste arengu süsteemne toetamine

Koolide ja ettevõtete koostööseminar 22. jaanuar 2026, Tartu

Tuuli Mekk

Karjäärinõustaja (tase 7), KNÜ juhatuse liige
Ida- Virumaa KHK õpetaja (õpitee ja töö muutuv keskkonnas)

Kes ma olen? karjäärinõustaja Tuuli Mekk

- Karjäärivaldkonnas, -spetsialist alates 2012
- Karjäärinõustaja (Rajaleidja, Eesti Töötukassa, Valga Põhikool karjäärikoordinaator, „õpitee ja töö muutuv keskkonnas“ mooduli õpetaja Ida-Virumaa KHK
- KNÜ liige alates 2015 (partner TÖÖLE KAASA algatus; karjäärispetsialistide kevadkool; Euroguidance Eesti (õpiränne); jm)
- Maakondlik võrgustik sh olulised partnerid (noortejuht Kaitseliit Valgamaa malev; noorte töömalev + noorteüritused; jm)

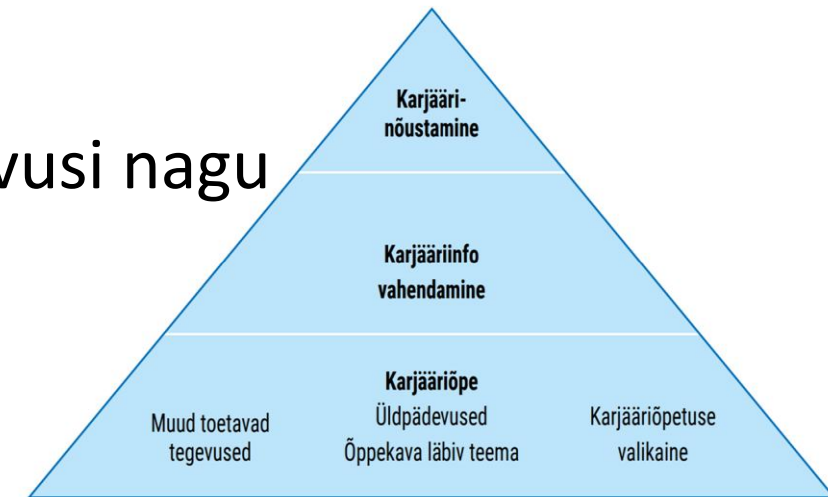

Üldhariduskoolis pakutavad karjääriteenused

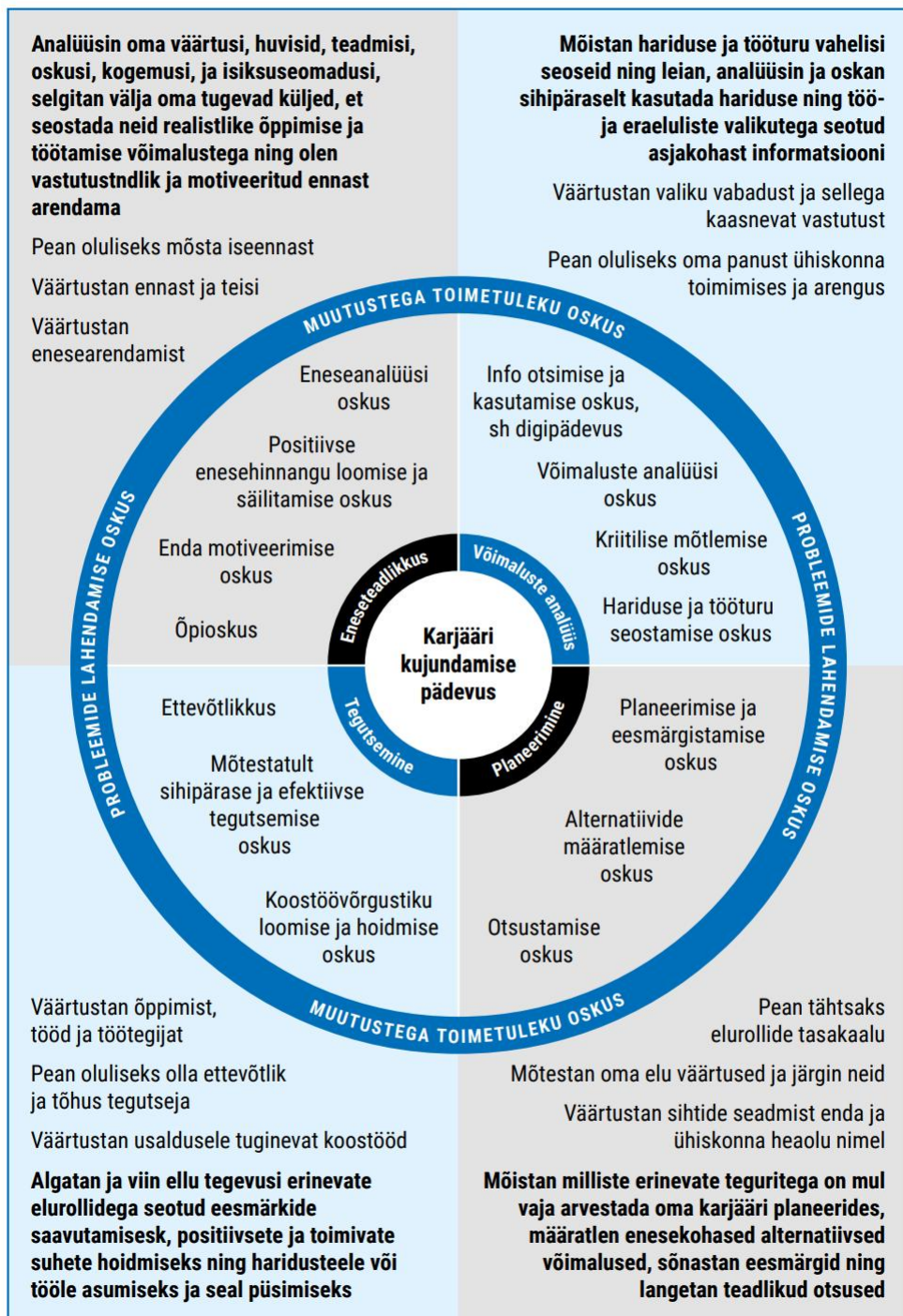
on teenused, mis **aitavad noorel mõtestada oma sihte, huvisid, oskusi ja andeid ning seostada teadmisi iseendast oma tulevikuplaanide ja võimalustega**

Karjääriteenused hõlmavad mitmeid seotud tegevusi nagu

- ✓ karjäärialase informatsiooni vahendamine
- ✓ individuaalne nõustamine
- ✓ oskuste analüüs
- ✓ töömaailmaga tutvumine
- ✓ karjääriotsuste tegemine
- ✓ jt karjäärikujundamise pädevuste arendamine

Joonis 2. Üldhariduskooli pakutavad karjääriteenused

Karjääri kujundamise pädevused

Eneseteadlikkuse arendamine Võimaluste analüüs Planeerimine Tegutsemine

Nt eneseteadlikkuse arendamine

- parem eneseregulatsioon, otsustusvõime, emotsionaalne ja sotsiaalne intelligentsus*
- tunded, mõtted, väärtused, harjumused, suhted*
- Kuidas arendada? - refleksioon, tagasiside, küsimused*

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

ÕPILASTE KARJÄÄRIPÄDEVUSTE ARENGU TOETAMINE

Soovitused karjääriteenuste
süsteemi loomiseks koolis

Haridus- ja Teadusministeeriumi, Karjäärinõustajate Ühingu ja paljude ekspertide koostöös on valminud juhend aitab koolidel:

- mõtestada oma tegevusi karjääriarengu toetamisel
- luua terviklik karjääriteenuste süsteem
- seirata teenuste kvaliteeti ja kavandada arendustegevusi

Allikas veebis: Karjääriteenused | Haridus- ja Teadusministeerium

HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

ÕPILASTE KARJÄÄRIPÄDEVUSTE ARENGU TOETAMINE

Soovitused karjääriteenuste
süsteemi loomiseks koolis

Allikas veebis: [Karjääriteenused](#) | Haridus- ja Teadusministeerium

JUHENDI STRUKTUUR

- Sissejuhatus
- Mõisted
- Sihiseade
- Karjääriteenuste korraldus koolis
(karjääriõpe; karjääriinfo vahendamine ja karjäärinõustamine)
- Osapooled koolis
- Koolivälised partnerid
- Kvaliteedi ja tulemuslikkuse hindamine
- Üldhariduskooli karjäärisüsteemi arendaja küsimused
- karjääri kujundamise õpitulemused kooliastme lõpuks

www.kny.ee

Karjääriteenuste korraldus koolis

Kokkuvõte

Karjääripädevused = eluks vajalikud oskused

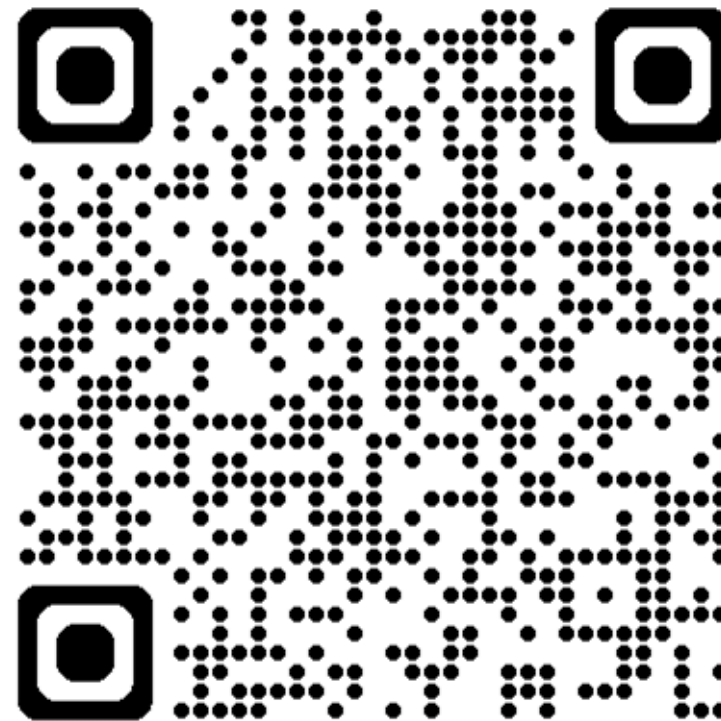
Juhend = tööriist, mitte lisaülesanne

Edu tuleb siis, kui:

- Eesmärgid on selged
- Vastutus on jagatud
- Tegevused on järjepidevad

Karjääriõppe olulisus õpilaste tuleviku kujundamisel

- Karjääriõppe on strateegiline investering, mis vähendab väljalangemist ja tõstab õpimotivatsiooni.
- Varajane kokkupuude töömaailmaga parandab valikute kvaliteeti.
- Võrgustikutöö loob üleminekud õppest tööturule ja tugevdab sidusust.
- Karjääriõppe toetab ka kestlikku arengut ja sotsiaalset õiglust.

Kokkuvõte konverentsilt “Õpilaste tulevik algab klassiruumist: rahvusvahelised praktikad ja kodumaised nipid(08.12.2025)

Koolide ja ettevõtete koostöö olulisus

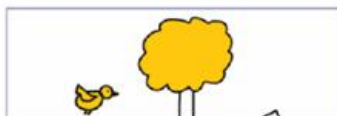
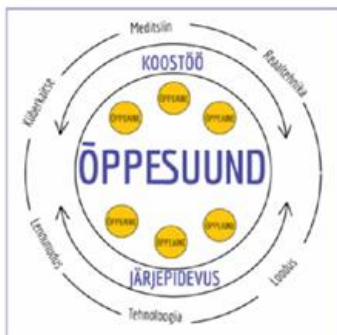
- **Kogemused on eneseteadlikkuse kujunemise keskne allikas**, sest need võimaldavad inimesel testida oma huve, tugevusi ja väärtusi tegelikes olukordades. Ilma kogemusest jääb pilt endast teoreetiliseks ja karjäärivalikud ebarealistlikuks
- **Kogemuse ja refleksiooni koosmõju** toetab paremat enesemõistmist, teadlikumat otsustamist ja suuremat karjääriküpsust (*nt Kolbi kogemusõppe teooria; karjääri- ja hariduspsühholoogia uuringud*)
- **Kogemus ei asenda mõtlemist, vaid teeb selle täpsemas.**

Õppimine ei toimu pelgalt info vastuvõtmise kaudu, vaid eeldab aktiivset osalemist, kogetu analüüsimist ja selle rakendamist uutes olukordades. **Kogemusliku õppimise teooria** (Experiential Learning Theory) käsitleb õppimist kui **pidevat protsessi**, milles teadmised ja arusaamad kujunevad **kogemuse reflekteerimise ja mõtestamise kaudu**. (*Kolb, 1984*)

Head praktikad, algatused

- [TÖÖLE KAASA](#) (**18.02.2026**) sh töölehed (tegevused ENNE/ PEALE õppekäiku; kuidas päeva ette valmistada; koostööpartneritega koostöö olulisus, nende taust ja ühised eesmärgid)
- [TÖÖVARJUPÄEV](#) (november) – vabariiklik + iga kool/ noortekeskus/ KOV saab seda kohalikul tasandil ise korraldada.
- [AVATUD TEHASTE PÄEV](#) (**28.-29.05.2026**) – grupid noortele
Hoiakud, ootused ja noore reaalne soov - dilemma

Koolide ja kooliväliste partnerite koostöövormid

Õppesuund

Valikkursus

Loovtöö

Praktikum

Praktika

Töövarjutamine

Õppekäik

Teemapäev või -nädal

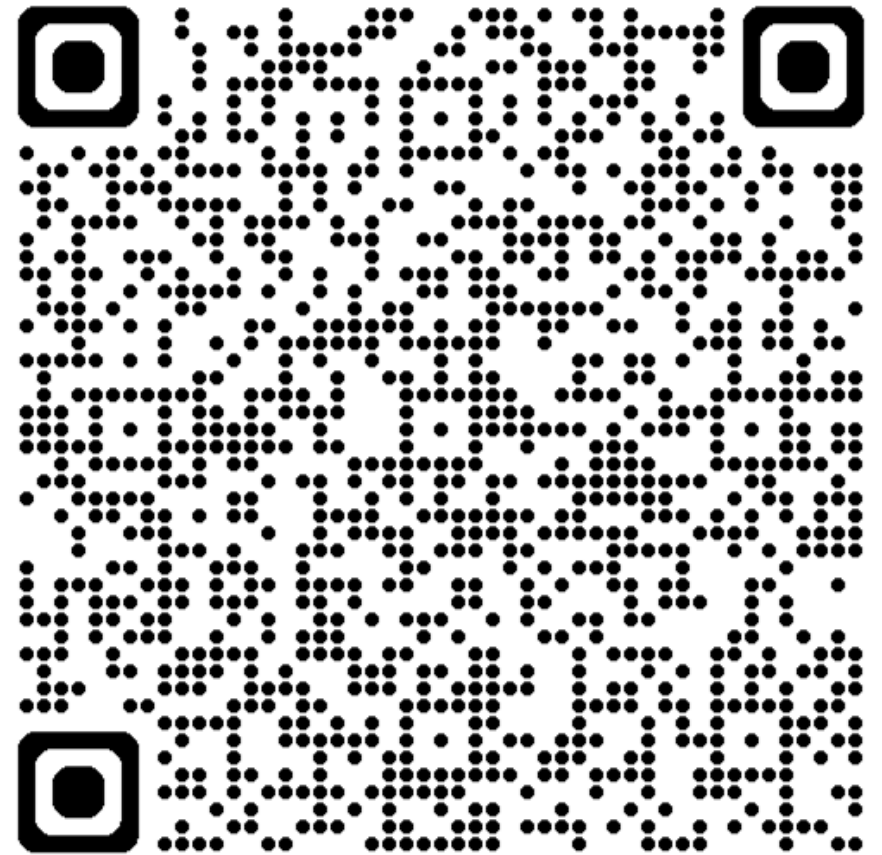
Laager

Kodanikuteaduse projekt

Piirkondlike karjääriteenuste mudelite teenusedisain

Raport kirjeldab piirkondlike
karjääriteenuste mudeleid
üldhariduskoolidele õppekava raames
osutatavate kvaliteetsete ja süsteemsete
karjääriteenuste pakkumiseks.

Raport on mõeldud kasutamiseks
koolidele, koolipidajatele ja
karjääriteenuste osutajatele ning
arendajatele.

Täna!

Koos hoiame karjääriteemad pildil ja karjäärispetsialisti teadmised tasemel!

Liitu Eesti Karjäärinõustajate Ühingu liikmeskonnaga
Vaata lähemalt [siin](#)

KNÜ EESTI
KARJÄÄRINÕUSTAJATE
ÜHING

www.kny.ee